

43758

„Mnogi pogani so obupali, ker je bil vkljub zunanjemu sjaju rimskega carstva in splošne omike verski in nravni propad grozen. Zastonj so se najboljši od njih prizadevali, da bi sebe in ljudstvo zopet izkopali iz brezna, kamor so padli. Vedno bolj se je razširjevalo prepričanje, da ni pomoči, da ni rešitve, razen od zgoraj, od Boga.“

Dr. Ant. B. Jeglič

knezoškof.

„Mesija“, str. 20.

Koprnenje iz davnih dni.

Za prvim prihodom.

V velikanskih potezah slikajo knjige Sv. Pisma zgodovino človeškega rodu, kateri se je po grehu razširil po celi zemlji in delil se v razne narode in rodove. Ali kako je to čudovito, da so vsi ti narodi in rodovi nesli seboj nauke, ki jih je razodel Bog ob začetko človeštva: spomin na blažene čase v raju, na prvi greh, na kazen zanj in upanje na bodočega Izveličarja. Odtujevali so se od Boga vedno bolj; zgradili so si mogočne države; v znanosti in umetnosti so čudovito napredovali; ali — sreče, duhovnega miru, zadovoljne mirne vesti — nikdar niso našli v tem sijaju.

Bog je v svoji neskončni ljubezni in dobrotljivosti poskrbel, da med njima vendar ni ugasnulo upanje na obljubljenega Odrešenika. In ravno ob času, ko je prišel na svet naš Gospod, se je to koprnenje najmočnejše in povsod pojavljalo, kakor med judovskim ljudstvom, tako tudi med poganskim narodom.

Celi svet je čutil, da brez Odrešenika nema nobenega izhoda iz grozних pregreh in globokega prepada ostudnih poganskih zmot. Železna rimska država, o kateri je prerokoval prerok Danijel, je že nastopala na razvalinah starih držav. V tem času je še silnejše nego preje izmed svetovnih prekucij, izmed nerazvozljivih zmot in dvoumov, izmed kupice pregreh, dosežala tiha prošnja k nebu:

„Rosite nebesa od zgoraj. In oblaki naj deže pravičnega, odpri se zemlja, in poženi Izveličarja.“ Izaija 45, 8.

In — Izveličar je prišel, ko so se dopolnili časi. Prišel je Kristus — Božji in Marijin sin,

Za drugim prihodom.

Kristus bo zopet prišel. Sp. Apostel Pavel je rekel da „naj čakamo na blaženo upanje in prikazanje krasote velikega Boga in našega Izveličarja Jezusa Kristusa“. Tit. 2, 11—13.

V Sv. Pismu najdemo, da se nauk o drugem prihodu Kristusovem vleče skozi celo Božjo besedo kakor rdeča nit, spočetka seveda samo poredkoma, potem pa vedno bolj obsežno in dragoceno, dokler ne konča, kot blaženo upanje, celote. Sv. Pavel ne omenja le tega predmeta razven v našem besedilu še 67 krat, temveč tudi patrijarhi, prekori in evangelisti tekmujejo med seboj, da dajo temu blaženemu upanju pravo vrednost. In učitelj vseh teh božjih ljudi ni pozabil svoj čas podati marsikatero priliko in znamenje, ki naj bi predočevala važnost njegovega prihoda in potrebo pripravljanja nanj. Njegova zadnja tolažilna beseda ni bila nobena druga, kakor: „Pridem zopet!“ In celo 60 let po svojem vnebohodu pošlje On, ki sedi na desnici svojega Očeta, po svojem angelju svoji sosesčini veselo razodetje in zagotovilo: „Da, pridem kmalu!“ Ako tedaj govorita Gospod in Duh tako pogostoma o tem tako zelo važnem dogodku, potom je pač to tudi vredno premišljevanja in uvaževanja vseh kristjanov.

Prvi kristjani so občutili še prav dobro važnost te resnice. Niso le verovali in ljubili svojega Gospoda, marveč tudi upali so nanj, čigar blaženo navzočnost so vživali mnogi izmed njih za časa njegovega bivanja na zemlji in o katerem so potem pripovedovali z zgovornim jezikom svojim bratom. Toda žal se je z ohladitvijo prve ljubezni polagoma bolj in bolj pozabilo in zanemarilo to, kar je bilo kristjanom apostolskih časov in še dolgo časa potem veselje, okrepčilo, vaja, vzpodbuja in blaženo upanje. Svet je poslušal zapeljivca in ta ga je omotal bolj in bolj Duševno razumevanje te resnice je zatemnelo vsled krivih nauk in kmalu je izgubila svojo vrednost. Kriv način razlaganja si je kmalu ugladil pot in namesto da bi tolmačili dobesedno Kristusov zopetni приход, so zabredli v neko duhovno razlaganje, tako, kakor da se prikaže Gospod ob smrti človeka, in odvede svoje s seboj, da pride v moči duha v dušo ali da je povzdig cerkve v očeh sveta sačetek njegovega kraljestva. Globoke rane je zasekal sovražnik s tem krivim naziranjem, na katerem trpi svet še dandanes. Še prevečkrat je bilo moteno razumevanje marsikaterega, drugače odkritosrčnega kristjana, tako, da ni mogel spoznati krasne vrednosti tega nauka in le preveč jih

zaklepa — navzetih s predsodki — svoje srce krasnemu upanju.

Da je Kristusov prihod, namesto da bi bil breztelesen in neviden, res oseben, dobeseden in viden, se lahko dokaže z mogimi dokazi iz Svetega Pisma. Pustimo govoriti Gospoda samega: „In potem bodo tulili svi rodovi na svetu In bodo videli priti Sinu božjega v oblakih neba z veliko močjo in sijajem“. Matevž 24, 30. Dalje spričevalo angeljev, ko je odšel Kristus v nebesa: „Ta Jezus, ki je vzet od vas v nebesa, pride, kakor ste ga videli iti v nebesa“. Razod. 1, 11. Te besede niso dvoumne ampak su resnične. Gorje mu, kdor jih skuša razbliniti v nič! Gospod pride ravno tako zopet iz nebes telesno, resnično in vidno, kakor so ga videli učenci na Oljski gori oditi v nebesa. Pride gotovo tako telesno, kakor so to zagotovljali angelji po vnebohodu učencem, da pride, namreč tako kakor so ga videli oditi v nebesa. To zairdilo se ne da breztelesno (duhovno) tolmačiti, ne da bi se delalo sile pisani besedi. Drugače se končno izgubi vse v megli.

Tako razlaga tudi vs. apostel Pavel na različnih mestih, da Gospod zopet pride v poveličanem telesu zato, da poveliča svoje. To se gotovo ne zgobi pri smrti ali pri spreobrnitvi. Da se Gospod in Izveličar ne pokaže niti v sobi, niti v puščani, niti nevidljivo, tega ne zavrača samo sam kar najodločnejše, ko se samega sebe primerja z vse prodirajočim in povsod vidnim bliskom, marveč tudi sv. Janez pravi v razodetju 1. 7: „Glej, pride z oblaki in videle ga bodo vse oči in oni ki so ga zabadali; in tulili bodo vsi rodovi na zemlji. Da. Amen.“ Naj bi torej ljudstvo, ki ima vsa ta dokazila Gospodovega zopetnega prihoda pred seboj, prav s premislekom molilo in prosilo v očenašu: „Pridi k nam Tvoje kraljestvo!“

Ker pa marsikatera duša, ki res veruje na osebni prihod Kristusov, vendar še ne more preceniti njegove vrednosti, hočemo sedaj opazovati njegov vzrok, njegovo važnost in moč v luči besede Božje. Izveličar sam, ker je bil nezadovoljen, da je svojim učencem v prilikah in izjavah označil svoj zopetni prihod, dodeli že takrat malo predstavo sijaja nekaterim svojih učencev. Ko je najprej govoril v Mat. 16, 27. 28 svojim učencem o svojem krasnem prikazanju z vsemi svojimi angelji, jim da dragoceno obljubo, da nekateri ne bodo občutili smrti „dokler ne vidijo priti Sinu Božjega v svojem

kraljestvu!“ Prihodnje poglavlje nam pove, kako se je izpolnila ta obljuba in kdo so bili ti „nekateri“.

Šest dni po zgorajšni obljubi vzame Jezus Petra, Jakoba in Janeza — te „nekateri“ — s seboj na neko visoko goro in se tam pred njimi spremeni. Njegov obraz se sveti kakor solnce, njegova „oblačila so postala svitla in bela kakor sneg, da jih noben barvar na svetu ne more tako obeliti“ in Mojzes in Elija se prikažeta v svitlobi in govorita ž njim. Glas iz svitlega oblaka govori: „To je moj ljubi sin, nad katerim imam dopadajenje. Tega poslušajte!“ Pogled napravi tako dober vtis na učence, da pravi Peter: „Gosbod, tukaj je dobro biti! Ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore, Tebi enega, Mojzesu enega, Eliji enega“. Ko pa gredo z gore, jim zapove gospod, da o prikazni ne smejo nikomur ničesar povedati do njegovega vstajenja. Da je bila to res predstava Kristusevoga zopetnega prihoda, izhaja jasno iz določnih besed enega izmed očividcev v 2, Petra 1, 16—18. „Kajti mi nismo sledili modrim bajkam, ko smo vam razodeli moč i prihod našega Gospoda Jezusa Kristusa, temveč mi smo njegov sijaj sami videli . . . ker smo bili z njim na sveti gori.“

Kristus je s tem razodel določno svoj prihod in je pokazal svojo moč in svoj sijaj. Njegovi učenci so povedali to vernikom in ti, prevzeti od blažene misli, so čakali z notranjim poželenjem na zopetni prihod svojega učitelja in so govorili o tem.

Ampak kako je danes? Pričakovanje zopet došlega Izveščarja se ne vporablja več z mogočno besedo. Le preveč čuvajev Siona molči o tem in označuje to kot postransko stvar. Klic po miru je vspaval množico in blaženo upanje, ki je pod najrazličnejšimi pretvezami ugasnilo, tli samo še tu in tam. Ne pravi zastonj Gospod: „Čujte!“

Učenci pa niso videli na gori samo sijaja zopetnega prihoda, temveč tudi njegovo moč v spremembi Mojzesa in Elije. Zakaj pa sta se prikazala ravno ta dva? V starem testamenteu najdemo, da je bil Mojzes sicer pokopan, ampak po Judi 9, se je moralo izvršiti vstajenje. Elija pa je bil, ne da bi videl smrt, spremenjen in sprejet v nebesa. Isto se bode gotovo zopet zgodilo, ko se prikaže Gospod. Oni ki leže v grobeh, bodo spremenjeni. 1. Kor. 15, 51. Torej predstavljata Mojzes in Elija dva razreda vernikov; one, ki leže v grobu, in one, ki bodo tedaj še pri življenju. To je krasen dokaz „moči vstajenja“ ali „moči in prihoda našega „Gospoda“, ka-

kor jo imenuje sv. Peter, ker se sklada s prikazanjem Kristusa. Onega dne, ko se bo prikazal Kristus naše življenje, bodo vsi enaki z njim v sijaju (Kol. 3, 4), ne samo Mojzes in Elija. On bo potem „naše ničevno telo spremil, da bo podobno njegovemu spremenjenemu telesu“. Fil. 3, 21. Potem se prikaže Izveličar „onim, ki čakajo nanj za zveličanje“ in jih vzame k sebi, da so tam, kjer je on. Jan. 14, 3. Potem bomo mi, ki živimo, dvignjeni z vstalimi pravičnimi v oblake in bomo torej pri Gospodu ves čas. 1. Tes. 4, 17. Potem se ne bo svetilo samo Izveličarjevo obličje kakor solnce, temveč vsi pravični z njim. Mat. 13, 43. Ako gleda kak kristjan naprej na te čase, potem je hvaležen, de mu ni treba prositi, Izveličar, Mojzes in Elija naj postavijo za kratek čas pri njem šotore, marveč da sme sam kmalu „v večnih šotorih“ stanovati pri njih v polnem veselju.

Zapetni prihod Kristusov je za vernika čas njegovega plačila. Zato pravi sv. Janez v razodetju 22, 12: „Glej, pridem kmalu in moje plačilo z menoj, da dam vsakemu, kakoršno bo njegovo delo.“ Pri potem vršечemo se vstajenju se bode povrnilo pravičnim po njih nesebičnih delih usmiljenja. Luk. 14, 14. Je to čas, v katerem žanjejo z veseljem oni, ki so s solzami sejali. „Potem pridejo z veseljem in prinesejo svoje snope.“ Kakor čaka poljedelec na dragoceni sad zemlje in je pri tem potrpežljiv, tako je potrpežljiv otrok Božji in čaka na prihod Gospoda, „ko se bo želo brez konca.“ Potem gre k svojemu večnemu očetu v nebeški Kanaan in stanuje v mestu, čigar stavbenik in ustanovitelj je Bog. Prikazanje Gospoda je torej čas, v katerem bodo otroci božji vzbujeni, spremenjeni, poplačani, združeni in sprejeti, da so pri onem, na katerega so upali in čakali. Kristusov prihod je čas, v katerem se bodo „veseli vsi verniki v neizrečnem in krasnem veselju.“

Ker se bode v zadnjem času za pripravljeno izveličanje izvedelo, se je gledalo že izza starih časov sem na ta čas, na središče vsega upanja. Henoh, sedmi po Adamu, je rekel: „Glej, Gospod pride z mnogo tisoč svetniki.“ Hiob je vzkliknil: „Ampak vem, da moj Odrešenik živi in on me bo potem iz zemlje vzbudil in bom potem obdan s to mojo kožo in bom v svojem mesu gledal Boga“. Tako je upal tudi David. „Jaz pa hočem gledati Tvoje obličje v pravičnosti; ko se zbudim, se hočem navžiti Tvoje podobe.“ Ps. 17, 15. Soglasno s temi govore tudi možje nove zaveze; tako sv. Peter: „Tako bode

sprejeli, ko se prikaže nadpastir, nevenljivo krono časti.“ 1. Peter 5, 4. Dalje sv. Pavel na koncu svojega življenja: „Dalje mi je dodana krona pravičnosti, ki mi jo bo dal Gospod, pravični sodnik, onega dne, ne pa samo meni, marveč tudi vsem, ki imajo radi njegovo prikazanje.“ 2. Tim. 4, 8. In končno 1. Jan. 3, 2: „Dragi moji, mi smo sedaj otroci Božji a ni se še prikazalo, kar bomo postali. Vemo pa, kadar se prikaže (kadar Jesus svoje okrog sebe in jih spremeni), da mu bomo (telesno in duševno) enski; kajti videti ga bomo, kakoršen je.“

Zakaj pa noče današnje krdelo kristjanov priklopiti na to verigo spričeval tudi svoje? Zakaj se sliši med njim tako malo o zopetnem prihodu Krstusovem? Ali je blaženo upanje postala postranska stvar? Ali so sionski čuvaji vspravali mesto s povsod odmevajočimi klici po miru, namesto da bi jih svarili pred pretečo nevarnostjo? Ali spi Sion v sladkem miru in brezbrizni varnosti in smatra, da je dan še zelo oddaljen, namesto da bi pričakoval ženina s opasanim ledjem in gorečimi luči? Ali si zbira tudi v zadnjih dneh s svetom zaklade, namesto da bi si napravil lote, ki nikdar ne postarajo, zaklad, ki se nikdar ne zmanjša? Ali išče svetlovno čast in ugled, namesto da bi bil zadovoljen z zaničevanim mestom in bi se potegoval za večno krono? Gotovo resna vprašanja za vsakega kristjana.

Gospod, ki je gotovo videl ta žalostni položaj že vnaprej, kliče radi tega svoji cerkvi vedno in vedno zopet: „Čujtel!“ On ji daje prilike, kakor tač s Judom, iz katerih lahko spozna svoj položaj in skuša jo k čuvanju vzpodbuditi. Da bi pač ne zaspala časa, pusti, da se prikažejo znamenja na nebu in na zemlji, v viharju in morskih valovih, pri majanju prestolov in nemirih narodov, v kopah zlata na eni in siromašnosti na drugi strani; da, v klicih po miru v Sionu in v zasramovanju brezbriznosti. Kdor je pameten pazi na to ter veruje, da je kraljestvo božje blizu. Ampak ravno tedaj, ko vlada v masah duševna tema, kakor za časa Noaha in Lofa, pusti prodreti preroške besede kot svetlo luč, da se vendar pripelje ladja, ki je že skoraj 6000 let na napornem potovanju, tudi srečno skozi pečine in valove nevarnosti zadnjega časa k miru v varno pristanišče. On ne razširja samo svoje tiskane besede v vseh jezikih, marveč pusti pripovedovati evangelij o kraljestvu, o bližini konca po vsem svetu. Da, kar je sv. Janez videl na otoku Patmosu, se vedno bolj uresniči. Glas angelja

pa kliče: „Bojte se Boga! Dajte mu čas; kajti čas sodbe je blizu.“ Razodelje 14, 7. Množica onih, ki slušajo zahteve Gospodove kličejo in svare, da je dan Gospodov blizu. Pripraviti hočejo ljudstvo, ki naj dela po zapovedi Gospodovi, naj se odreče svetu in očisti svojo dušo.

Ne bodo klicali več dolgo; kajti konec je blizu.

Bog, Gospod Vsemogočni, naj ti bo milostljiv, da slišiš svareči glas, vzbudiš v svojem srcu blaženo upanje ter goreče moliš: „Da ljubi Jezus, pridi kmalu!“

Kdaj zavlada mir?

*Kdaj obsiješ solnce milo,
Zemljo zopet kot nekdanj?
Kdaj boš spet po njej razlilo
Žar miru, povej kedoj?*

*Ti nebo večerno, jasno,
Kdaj v zvezdicah bom bral;
Domovino našo krasno
Ljubi mir je spet obdal?*

*Mi odgovor je oznanjal
Solnčni žarek dol z višin;
Ko se svet bo Bogu klanjal,
Prost bo res vseh bolečin.*

*In nebo je šepetalo;
Čuj, kaj stvornik je dejal:
Ko bo stvarstvo ga priznalo,
Mir bo oznaniti dal.*

A. Rola.

Založna Družba G. Šašić in Komp., Novi Sad.

Tiskarna Milutinović in Vaizer, Novi Sad.